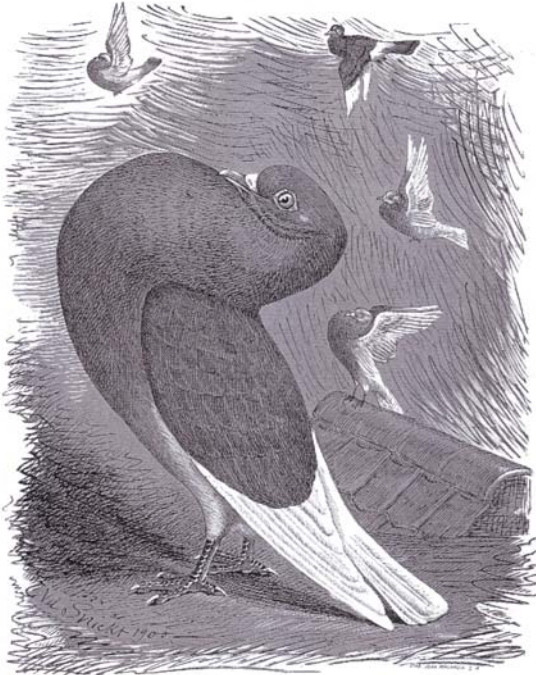

ACCLIMATISERING & KWEEK
De slenker duif

SLENKE DUIF 00 SLENKER

Op 7 mei 1899 hebben wij uit een Nederlands tijdschrift, de Veldpost, een opmerkelijk artikel vertaald over een bijzondere, maar weinig bekende duif die in Groningen en Utrecht 'slenk duif' wordt genoemd.

Nederland lijkt in de westerse wereld het land van oorsprong te zijn voor sportduiven. Tegenwoordig kennen we er nog zes rassen van: de hoogvliegers, de tuimelaars, de draaiers, de klappers (smijters), de reisduiven en de slenke ('slenk' betekent behendig, sterk en verfijnd). De tuimelaars en de hoogvliegers werden ingevoerd uit Engeland; de draaiers zijn eigen aan het land van Aalst, terwijl ringslagers werden ingevoerd uit de provincie Rijnland, waar ook klappers voorkomen. De twee, niet de grote ringslager maar het speelderke (kleine speler) of speelklakker (klappende speler), gecombineerd met de kleine klapper, hebben hun sporen nagelaten in Frans-Vlaanderen. De manottes zijn levende getuigen van deze doorvoer. De Belgische reiziger op zijn beurt, heeft zich in minder

dan een halve eeuw over alle landen van de wereld verspreid. We hebben in België nooit horen spreken van duiven die zwenken in de lucht zoals er in Italië nog wel van bestaan. De namen die aan de gedomesticeerde dieren zijn gegeven, zijn zo fantasierijk; en de oude rassen zijn zo vaak omgedoopt, dat het niet mogelijk is te weten of de Romeinse duiven uit Nederland of Rome komen. Immers, ruim voor de kruistochten hebben er relaties bestaan die zo liepen tussen de prelaten van België en het hof van Rome, dat de duiven getransporteerd zouden kunnen zijn geweest van het ene land naar het andere. In België kennen we maar één enkele draaiende (zwenkende) duif en dat is de signor, een voornamelijk Brusselse duif, maar waarvan de zwenkingen erg simpel zijn. De signors nemen genoeg met het draaien om hun duivenhok, in erg kleine rondjes, maar tot acht uur durend en zonder zich ooit op te splitsen. Omdat de liefhebber er nooit over nadenkt om de verschillen en het aantal vluchten te noteren, lijkt het dat dit type sport(duif) - behoorlijk complex nochtans - niet bekend was. Bovendien moet de naam signor die aan de Brusselse kropduif is gegeven, ook doen veronderstellen dat hij vanuit Italië naar ons is gekomen.

Voor zover wij weten, bestaat de slenker alleen in Groningen en Utrecht. De 38 exemplaren die we in laatstgenoemde stad zagen, kwamen grotendeels uit Groningen en zijn beoordeeld door een keurmeester uit die stad. Een Utrechtse liefhebber die we om details vroegen, ondertussen aantekeningen makend, beweerde dat de slenkers - die afkomstig zijn uit deze plaats - de beste zijn en dat het ras het vorige jaar nog veel beter vertegenwoordigd was.

De slenker is compleet het tegengestelde van wat men zich voorstelt, nadat men heeft gelezen dat hij het embleem is van kracht, sterkte en elegantie. Hij moet gekweekt zijn uit zo'n (bloed)verwante kruising, dat hij er nerveus, bijna verstart van geworden is; als de Schotse pauwstaart waarmee hij, evenals de mookke, verwantschap lijkt te hebben.

Het is niet omdat men een keer in zijn leven drie dozijn exemplaren ziet van een duivenras dat bijna is uitgestorven, dat men de pretentie moet hebben om dat te beschrijven, om er een standaard voor op te stellen. Wij hebben de verzameling in detail bestudeerd en alle exemplaren precies beschreven zoals we ze gezien hebben. Een Engelsman zou het anders zien, en een Nederlander die ze kweekt, zal weer zijn eigen mening hebben die de juiste is.

Klasse 368 - Slenke duiven, rood, mannelijk. - Nummer 2473 is buiten mededinging geplaatst door de keurmeester, M. Huisinga; wijnrood, snavel tamelijk slank (welgevormd), de ogen oranjerood, een beetje gebroken of een of beide ogen een vitsoog¹; omtrek van het oog bleekgrijs. Meerdere exemplaren hebben, zoals de baardtuimelaars, een bleke baard, maar niet helemaal wit. Een kleine ketting van twee rijen gedraaide veren, uitgaand van onder de snavel en doorlopend tot onder de oren, een beetje zoals de ketting van de witte oorfazant; deze ketting is van achteren gezien beter waar te nemen; hij is bij de doffer geprononceerder. De veren van de kop zijn soms een beetje langer naar de nek toe en vormen bij bepaalde doffers een verschijning van een kuif of helm. Dat wil zeggen dat de nek, in plaats van afgerond te zijn zoals bij de duiven met een gladde kop, meer hoekig is. Wij denken dat er gekuifde slenken bestaan, deze zullen niet minder goed van ras zijn. De voorkant is soms lichtelijk onregelmatig wit; de rug, de staart, de vleugel en de onderkant van de buik zijn wit; de kleine pootjes rood; de nagels wit. De halve kropduif heft de borst, doet de kop en de hals trillen, gooit het hoofd naar achteren en schudt het met een zijwaartse stuiptrekkende beweging. De daad van het achterover gooien van het hoofd wordt vertaald als 'hangen'. Deze positie moet worden aangehouden tijdens de vlucht, met de staart tegelijkertijd opgeheven. De vleugels hangen geopend, lager dan de staart. Deze duiven spelen en winden zich constant op in hun kooien en maken af en toe een beweging die hun eigen moet zijn. Zo richten ze zich op, gooien hun hoofd naar achteren, terwijl ze de twee vleugels laten zien op een manier waarbij ze elkaar achter hun rug

¹ Bijna volledig zwart oog.

aanraken en de vliegveren een horizontale positie innemen.

Klasse 370 - Dezelfde, geel. - Nummers 2480 tot 2487; ze zijn bijna bruin, met een witte snavel; omtrek van de ogen lichtgeel, oog oranje of wit, met zand bedekt rood, gebroken bruin of vits-oog, vaak bleek achter het oog en onder de snavel, borst tamelijk geheven, zeer nerveus.

Klasse 372 - Witte. - nummers 2488 tot 2490; oog wit en roze, rondom de ogen roodachtig.

Klasse 374 - Roodzilver geband². - nummers 2491 tot 2498; snavel hoornachtig of roze getekend, nagels wit, oog gebroken, halfzwart, halfgeel.

Het nummer 2501, 2e pr., is rood; de baard en de bovenkant van de kop zijn wit; het oog zwart met witte kring.

Klasse 376 - Doffers, lichtgeel. - Nummers 2502 tot 2505; nummer 2502 heeft een bleke baard, komend vanuit de onderkant van de achterkant van de snavel en doorlopend onder de oren; oog zwart, geel en oranje; kring om de ogen grijs; nagels wit. Nummer 2505, 2e pr., heeft zwart, wit en met zand bedekt rood.

De duivin met nummer 2506, geel, met donker vitsoog.

Klasse 378 - Doffers, zwart en blauw. - Geen inscripties. Echter, er zijn eveneens drie duivinnen bij dezelfde exposant, M.D. van Remus, uit Utrecht. Blauwe slenken zijn zeer zeldzaam, heeft men ons verteld. Nummer 2507, 1e pr., zwarte snavel, oog wit en rood; de 2e pr. met geel en oranje oog, de rand grijs; van 1 tot 7 witte veren in de vlucht; borst geheel wit, streep van de vleugel bruin met zwarte rand; het blauw van de vleugel is niet geschubd, maar zwart gespikkeld zoals de veren van de manotte of de uil; nagel bontgekleurd.

Klasse 380 - 'Roodspar', dat wil zeggen wit met rood gespikkeld op de borst en op de plaats van de banden; de doffer met nummer 2516, de

² Er wordt gesproken van molenaars: oude Vlaamse kleurbenaming voor roodzilver geband.

duivin met nummer 2511. Het oog is wit met oranje, de snavel van de doffer is helemaal wit, die van de duivin wit gekleurd met bruin.

Er was nog een klasse geel gespikkelde, geen enkel exemplaar ervan was ingeschreven.

We hebben uit het reeds eerder geciteerde artikel begrepen dat de prestaties van de slenk bestaan uit springen, zwemmen en zweven (varen); 'springen' betekent zich opheffen tot de hoogte van een huis met drie slagen van de vleugels, waarvan het begin een slag boven de rug is en verder zijn de vleugels gevouwen tot ze elkaar raken onder het lichaam. Deze sprongen hebben als uitwerking dat de baarden van de grote pennen versleten raken, tot op het punt voor de rui van augustus en september waarop de doffer niet meer in staat is om te vliegen, zoals dat ook voorkomt bij klappers, speelders en vurige ringslagers.

'Zwemmen' betekent drie gelijke slagen met de vleugels geven die de duif per slag, hortend en stotend, met de kop sterk achterover hellend, een tiental meters naar voren dragen.

'Varen' betekent zich door de lucht laten glijden, de vleugels geheven, de kop sterk achter-

over hellend, met dezelfde nerveuze beweging die bij deze duif ook in de kooi werd waargenomen, en, tegelijkertijd, de staart opgeheven.

Deze bewegingen doen zich alleen van tijd tot tijd voor, op het moment dat de duif van het ene dak naar het andere vliegt. Ze zijn voornamelijk intens in de lente en wanneer de koppels gedurende enkele dagen opgesloten zijn geweest. Als de slenken in alle vrijheid worden gehouden, zonder training, worden ze bijna even kalm als andere drukke duiven, en gaat al hun nervositeit over bij de paringstijd.

Wij zijn er nog niet in geslaagd te ontdekken welke de grote of dikke duiven zijn uit de rapportage, waarvan de rassen zijn uitgestorven of zijn hernoemd, waarbij de slenk aan de verbetering zou hebben bijgedragen. Het is zeker dat zo'n duif - zo vurig, zo nerveus, met zo sterk ontwikkelde borstspieren, gekoppeld aan een duivin van een groot voetbevederd ras met een sterk ontwikkelde huid, bijvoorbeeld een of andere grote of dikke kropper - onderrassen moet hebben geproduceerd met aanzienlijke vruchtbaarheid en aanzienlijk gewicht.

L. VANDER SNICKT